

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/83/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614010295
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Osif
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7614010295.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Miroslava Osifa a sudcov JUDr. Daniely Mitterpákovovej a JUDr. Margaréty Jurkovej Žoldákovovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. novembra 2018, v trestnej veci proti F. Z. Z. M. N., obžalovaného pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods.1,2 písm.b) Tr.zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák., o odvolaní obžalovaného F. Z. Z. proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14.3.2018 sp.zn. 3T/93/2014 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného F. Z. Z..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14.3.2018 sp.zn. 3T/93/2014 bol obžalovaný F. Z. Z. uznaný za vinného pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods.1,2 písm.b) Tr.zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák., na tom skutkovom základe, že

ako konateľ N.. W., N.. N.. V..Q.., P. H. X, N. J. I. (od 08.03.2013 so sídlom Č. XX, K.), F.: XX XXX XXX, spolu s F. Z. X. M. F.. S. E., v ktorej boli súčasne zodpovední za nakladanie s finančnými prostriedkami a rozhodovali o ich použití, po predchádzajúcej vzájomnej dohode

v bode 1a/

obžalovaní F. Z. X., F. Z. Z. M. F. S. E.

neodviedli na účet N. K., K. N. J. I., poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, ktoré bolo zamestnancom spoločnosti zrazené z ich vymeriavacích základov podľa § 141 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zákona, a to v nasledujúcom časovom období:

- dňa 24.07.2012 vo výške 48,16 €,
  - dňa 26.07.2012 vo výške 4.834,55 €,
  - dňa 10.08.2012 vo výške 1.891,31 €,
  - dňa 17.08.2012 vo výške 76,85 €,
  - dňa 03.09.2012 vo výške 4.868,34 €,
  - dňa 04.09.2012 vo výške 586,27 €,
  - dňa 13.09.2012 vo výške 1.337,51 €,
  - dňa 20.09.2012 vo výške 510,03 €,
  - dňa 21.09.2012 vo výške 58,30 €,
  - dňa 24.09.2012 vo výške 104,24 €,
  - dňa 27.09.2012 vo výške 790,44 €,
  - dňa 01.10.2012 vo výške 300,54 €,
- v celkovej sume 15.406,54 €,

hoci v čase zrazenia poistného z miezd zamestnancov spoločnosť disponovala finančnými prostriedkami na jeho úhradu, pričom sumy zrazeného poistného použili neoprávnene na iný účel, čím teda N. K., K. N. J. I., neodviedli zrazené poistené na sociálne poistenie v celkovej sume 15.406,54 €,

v bode 1b/
obžalovaní F. Z. X. M. F. Z. Z.

neodviedli na účet N. K., K. N. J. I., poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, ktoré bolo zamestnancom spoločnosti zrazené z ich vymeriavacích základov podľa § 141 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zákona, a to v nasledujúcom časovom období:

- dňa 27.02.2013 vo výške 114,04 €,
  - dňa 28.02.2013 vo výške 117,13 €,
- v celkovej sume 231,17 €,

hoci v čase zrazenia poistného z miezd zamestnancov spoločnosť disponovala finančnými prostriedkami na jeho úhradu, pričom sumy zrazeného poistného použili neoprávnene na iný účel, čím teda N. K., K. N. J. I., neodviedli zrazené poistené na sociálne poistenie v celkovej sume 231,17 €,

v bode 2
obžalovaní F. Z. X., F. Z. Z. M. F. S. E.

nezaplatili N. K., K. N. J. I., v lehotách splatnosti podľa § 143 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poistné na sociálne poistenie, ktoré platí zamestnávateľ, a to v nasledujúcom časovom období za jednotlivé mesiace:

- za obdobie 06/2012 vo výške 35.702,79 € s lehotou splatnosti do 02.07.2012,
  - za obdobie 07/2012 vo výške 29.766,11 € s lehotou splatnosti do 31.07.2012,
- spolu vo výške 65.469,28 €,

hoci v lehote splatnosti poistného spoločnosť disponovala finančnými prostriedkami na jeho úhradu, čím teda N. K., K. N. J. I., nezaplatili poistené na sociálne poistenie v celkovej sume 65.469,28 €,

Obžalovanému F. Z. Z. za to bol uložený podľa § 277 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 41 ods.1 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zákona, § 37 písm. h) Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, § 39 ods. 1 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 9 (deväť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon trestu mu súd podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný F. Z. Z., ktoré prostredníctvom obhajcu písomne zdôvodnil, pričom jeho odvolanie sa dotýka tak výroku o vine, ako aj výroku o treste. Predovšetkým poukázal na to, že od začiatku trestného stíhania namietal opodstatnenosť vzneseného obvinenia a už v prípravnom konaní sa domáhal takého znaleckého dokazovania, ktoré by zodpovedalo skutočnosti.

Podkladom pre vznesenie obvinenia, ako aj rozšírenie obvinenia bolo práve znalecké dokazovanie, o ktorého správnosti záverov boli pochybnosti a aj napriek prednášaným návrhom tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, tieto pochybnosti nielenže neboli odstránené, ale tieto pochybnosti sa ešte aj prehĺbili.

V zmysle § 2 ods. 10 Tr. poriadku, orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy sa obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstaráť dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby súdu umožnili spravodlivé rozhodnutie.

V zmysle § 2 ods. 12 Tr. poriadku, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Z tohto pohľadu je zrejmé, že súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu veci, a tým došlo aj ku nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Z dôvodov napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že základným dôkazom pre uznanie viny bol znalecký posudok znalkyne F. L. S. č. 6/2013, doplnok znaleckého posudku F. L. S. č. 1/2014 a vyjadrenia znalkyne F. S. pred súdom na hlavnom pojednávaní.

V tejto súvislosti obžalovaný F. Z. Z. poukázal na to, že trestné stíhanie bolo začaté a vznesené obvinenie voči jeho osobe, ako aj voči teraz už odsúdeným pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Tr.zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák.; pre prečin nezaplatenia dane a poistného § 278 ods. 1, ods. 2 Tr.zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák. a to dňa 28. 8. 2013 a dňa 27. 1. 2014 mu bolo vznesené obvinenie pre pokračovací zločin nezaplatenia dane a poistného § 278 ods. 1, ods. 3 Tr.zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr.zák.. ako za ďalší čiastkový útok.

Proti týmto uzneseniam podal sťažnosť, ktorú okresný prokurátor v Spišskej Novej Vsi zamietol ako nie dôvodnú s tým, že zo záverov posudku F. S. a jej doplnku je možné zistiť, že N. W. N.. N. V..Q.. disponovala v čase splatnosti platieb na sociálne poistenie, ktoré platí zamestnávateľ, dostatkom finančných prostriedkov. Rovnako sa vychádzalo z toho, že znalkyňa konštatovala, že posudzovaný podnikateľský subjekt mal v materskej spoločnosti v Slovenskej republike a v organizačnej zložke v Českej republike v rozhodujúcom období na účte v bankách a v hotovosti v deň splatnosti odvodov za zamestnávateľa dostatok finančných prostriedkov na úhradu poistného na sociálne poistenie.

Predpokladom trestnej zodpovednosti v zmysle § 277 Tr.zák. je skutočnosť, že povinný subjekt v danom prípade zamestnávateľ mal dostatok peňažných prostriedkov na výplatu hrubých miezd, teda miezd vrátane odvodov. Ak by ale mal zamestnávateľ len toľko prostriedkov, ktoré by postačovali akurát na výplatu čistých miezd zamestnancom a nezostali by mu prostriedky na odvedenie daní prípadne odvodov, nešlo by o tento trestný čin.

Rovnako dôležitým predpokladom trestnej zodpovednosti podľa § 278 Tr.zák. je solventnosť páchatel'a. V prípade, že páchatel' objektívne nemal prostriedky na zaplatenie dane, resp. poistného v lehote jej splatnosti, nemôže byť pre tento trestný čin zodpovedný.

Subjektívna stránka týchto trestných činov vyžaduje úmyselné zavinenie, pričom úmysel musí pokrývať celú objektívnu stránku trestného činu, teda nezaplatenie splatnej dane alebo poistného vo väčšom rozsahu.

V súvislosti so subjektívnou stránkou tohto trestného činu (§ 277 Tr.zák.) je nevyhnutnou podmienkou trestnej zodpovednosti preukázanie, že zamestnávateľ mal k dispozícii potrebné finančné prostriedky, ktoré ale neodviedol do príslušného fondu. Je teda potrebné preukázať, že príslušné zákonom stanovené čiastky z hrubej mzdy svojich zamestnancov skutočne vrazil a v rozpore so zákonom ich neodviedol určeným príjemcom.

Tieto skutočnosti musia byť v zmysle Trestného zákona spoľahlivo preukázané a je preto potrebné, aby orgány činné v trestnom konaní zistili všetky okolnosti pre posúdenie otázky, či obvinený reálne disponoval finančnými prostriedkami, z ktorých by mohol zákonné platby odvádzať.

Svoje výhrady k záverom znaleckého posudku F. S. vyjadril už aj pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu, a to dňa 21.3.2014 a žiadal o nové znalecké dokazovanie, aby boli zistené všetky okolnosti pre posúdenie otázok, či spoločnosť reálne disponovala finančnými prostriedkami, z ktorých by mohla zákonné platby odvádzať tak, aby to nespôsobilo jej krach.

Spoločnosť sa dostala do problémov, ako vyplýva z dokazovania, z dôvodov hospodárskej a finančnej krízy, ktorá vyvrcholila v roku 2012, preto sa napokon najoptimálnejším javil proces reštrukturalizácie spoločnosti, ktorá bola schválená dňa 19.12.2013.

Z výsledkov vykonaného dokazovania je nepochybné, že spoločnosť nehradila svoje záväzky nielen voči poisťovniam ale aj voči ostatným svojim veriteľom, čo potvrdzuje skutočnosť, že spoločnosť evidentne nemala finančné prostriedky a zjavne tieto neustále zháňala, pričom tieto finančné prostriedky, ktorými spoločnosť disponovala používala práve na mzdy svojich zamestnancov s tým, že išlo tzv. čisté mzdy bez toho, aby sa aj zrážkovo z nich strhávali povinné platby, avšak aj tieto mzdy boli niekedy hradené na viackrát.

Celé dokazovanie v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom sa tak sústredilo na otázku, či spoločnosť v rozhodnom období mala dostatok finančných prostriedkov na úhradu odvodov. Z tým účelom sme požiadali znalkyňu z odboru ekonomiky a manažmentu, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo F. I. K. na podanie znaleckého posudku, aby sa v ňom vyjadrila k správnosti záverov znaleckého posudku F. L. S., pričom táto uviedla vo svojom posudku č. 1/2015, že F. S. vo svojom znaleckom posudku nezhodnotila výstupy údajov účtovníctva v členení podľa segmentov materskej spoločnosti a osobitne za účtovný okruh segmentu organizačnej zložky na území Českej republiky. Účtovná závierka N. W. N. N. V. Q. bola overená audítorskou spoločnosťou, kde za účtovné obdobie roku 2012 vykázala stratu 1.589.098,- Eur a záporné imanie vo výške 1.330.266,- Eur, a to ku dňu 2.5.2013. Táto účtovná závierka ku dňu 31.12.2012 zobrazuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie spoločnosti. Zároveň znalkyňa pred súdom uviedla, že spoločnosť bola predĺžená a závery znaleckého posudku F. L. S. V. považovala za nesprávne.

Na odstránenie týchto rozporov medzi znalcami sa dožadoval nového znaleckého dokazovania, avšak bolo len pristúpené ku druhému doplnku ku znaleckému posudku č. 6/2013 F. L. S., ktorý podala znalkyňa pod č. 4/2016 dňa 30.11.2016. V závere tohto druhého doplnku na všetky otázky, ktoré spochybňovali jej znalecký posudok, znalkyňa vlastne len odpovedala, že odpovedala vo svojom znaleckom posudku len na také otázky, ktoré jej boli položené v uznesení k vypracovaniu znaleckého posudku v tejto trestnej veci a ak by vykonala aj ďalšie zisťovanie, išlo by o odklon od priamo zadaných otázok a nad rámec zadaných otázok. Na hlavnom pojednávaní pred súdom na otázku, či v prípade, ak by boli v otázkach zohľadnené aj skutočnosti, o ktorých sa vo svojom posudku vyjadrovala F. K., či je možné, že by dospela k inému záveru, sa znalkyňa F. L. S. nevedela vyjadriť.

Za takejto dôkaznej situácie bolo podľa jeho názoru nevyhnutné pristúpiť k novému znaleckému dokazovaniu, a to ústavom, ktorý by sa zaoberal všetkými skutočnosťami a okolnosťami, či spoločnosť reálne disponovala finančnými prostriedkami, z ktorých by mohli zákonné platby odvieť.

Ako je zrejmé z rozsudku, súd nielenže nenariadil znalecké dokazovanie, ale bez odstránenia rozporov vo veci rozhodol a obmedzil sa len na citáciu jednotlivých výpovedí a záverov posudkov, teda bez toho, aby bol riadne zistený skutkový stav veci.

Ak teda v bode Ia a v bode Ib súd uvádza, že spoločnosť a on ako jeden z konateľov neodviedli poisťné na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, ktoré bolo zamestnancom zrazené z ich vymeriavacích základov podľa § 141 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, a to v jednotlivých dňoch mesiacov júl až október 2012 a vo februári 2013, hoci v čase zrazenia poisťného z miezd spoločnosť disponovala finančnými prostriedkami, pričom sumy zrazeného poisťného sa použili neoprávnené na iný účel, tak z tohto je zrejmé, že súd neuznal námietky obžalovaných v tom zmysle, že znalkyňa F. S. neposudzovala záväzky rovnakého druhu za spoločnosť ako celok.

Spoločnosť mala zriadenú organizačnú zložku na výkon činnosti v ČR, ktorá mala na výkon tejto činnosti zriadený účet a zamestnávala prostredníctvom nej zamestnancov na území ČR. Znalecký posudok F. S., o ktorý sa pri svojom rozhodovaní opierať súd, nezohľadnil skutočnosť, že v rovnakom období spoločnosť evidovala aj záväzky z odvodov do poisťných fondov zo zamestnávania zamestnancov na území ČR. Postup znalkyne F. S. Á., v ktorom boli do výpočtu finančných prostriedkov zahrnuté aj finančné prostriedky organizačnej zložky na území ČR bez súčasného započítania záväzkov rovnakého druhu z poisťných fondov zo zamestnávania zamestnancov na území ČR, namietali po predložení znaleckého posudku. Znalkyňa v doplnení znaleckého posudku uviedla, že jej v zadaní nebolo uložené

vykonať vykazovanie stavu majetku a záväzkov v členení podľa segmentov a že ak by vykonala také zisťovanie, išlo by o odklonenie sa od priamo zadávaných otázok.

Takéto vyjadrenie znalkyne, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu neobstojí, nakoľko zadávateľ otázok - príslušný vyšetrovateľ nemohol mať v čase zadávania otázok vedomosť o zložitosti organizačnej štruktúre spoločnosti a regionálnom rozsahu jej podnikania. Znalkyňa, ak také skutočnosti pri znaleckom dokazovaní zistila, mohla a mala v otázke ostatných skutočností, ktoré jej zadávateľ posudku uložil, uviesť predmetnú skutočnosť o zložitosti štruktúry podnikateľskej činnosti a formách podnikania spoločnosti mimo územia SR s vplyvom na celkový výsledok znaleckého dokazovania. Znalkyňa v doplnku znaleckého dokazovania uviedla, že ak by jej boli inak zadané otázky, znalecký posudok by mal záver vo vzťahu k položeným otázkam.

Na predmetnú skutočnosť o započítaní finančných prostriedkov, ktoré patrili organizačnej zložke na výkon jej činnosti v zahraničí bez súčasného započítania záväzkov rovnakého druhu, ktoré vznikli spoločnosti zo zamestnávania zamestnancov v zahraničí, upozornil súd znaleckým posudkom znalkyne F. K., v ktorom bolo poukázané na výstupy údajov z účtovníctva spoločnosti v členení podľa segmentov, a to na stranách 6-8 znaleckého dokazovania, kde boli vyčíslené nedoplatky k poslednému dňu mesiaca 2. polroka 2012 v členení nedoplatkov na poisťných fondoch za spoločnosť ako celok, z toho osobitne vyčíslenie odvodov na sociálne poistenie a tiež nedoplatky spoločnosti na poisťnom voči sociálnej poisťovni, z toho nedoplatky za organizačnú zložku zo záväzkov rovnakého druhu pri zamestnávaní zamestnancov na území ČR.

Z vyššie uvedených dôvodov preto vyjadril nesúhlas s rozhodnutím súdu a konštatovaním nelogickosti poukázania na kumuláciu nedoplatkov na poisťných fondoch v roku 2012. Svoje tvrdenie oprel o skutočnosť, že splnomocnená zástupkyňa sociálnej poisťovne uviedla, že za obdobie 06/2012 až 01/2013 mala spoločnosť predpísaný nedoplatok z odvodov do poisťných fondov vo výške 206 853,24 Eur, ktoré boli zamestnancom zrazené z vymeriavacích základov z ich hrubej mzdy, avšak neboli odvedené v lehotách splatnosti.

V odôvodnení rozsudku sa uvádza povinnosť platiť poistenie s odvolaním sa na § 141 ods. 2 a § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, pričom zamestnávateľ mal vykonať zrážku na nemocenské a dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti za zamestnanca, vypočítať odvod za zamestnávateľa a predložiť výkaz o povinnom odvode poisťného za spoločnosť ako celok. Poisťné bolo splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nebol taký deň určený, poisťné bolo splatné najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa poisťné platí.

Ak by nebola zohľadnená kumulácia odvodov po lehote ich splatnosti v zmysle zákona, bola by sociálna poisťovňa vykázala rovnaký výsledok nedoplatku odvodov do poisťných fondov, ku ktorému sa dopracovala znalkyňa. V rozsudku je však uvedená nižšia suma nedoplatku oproti nedoplatku, ktorú uvádza sociálna poisťovňa. Je to z toho dôvodu, že sociálna poisťovňa evidovala kumulatívny nedoplatok na poisťnom až do dňa jeho zaplatenia tak, ako spoločnosť predkladala výkazy o poisťnom, ktoré zúčtovala vždy mesačne z hrubých miezd zamestnancov. V znaleckom posudku F. K. bol vykázaný kumulatívny nedoplatok voči sociálnej poisťovni k 31.12.2012 vo výške 188.158,- Eur, ktorý je vykázaný v hlavnej knihe spoločnosti za materskú spoločnosť. N. K. vykazovala k obdobiu 31.1.2013 voči spoločnosti nedoplatok vo výške 206.853,24 Eur. Rozdiel medzi týmito dvoma sumami je predpis odvodu poisťného z miezd za mesiac január 2013.

Znalkyňa F. S. v doplnení znaleckého posudku uviedla, že trestné stíhanie bolo začaté na skutkovom základe, že spoločnosť neodviedla v čase splatnosti poisťné na sociálne poistenie za zamestnancov. K danej skutočnosti považuje za nutné uviesť, že splatnosť odvodov poisťného do sociálnej poisťovne je daná zákonom a poisťné je splatné najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktoré sa poisťné platí. Po tomto termíne je spoločnosť v omeškaní s platením poisťného a za omeškané obdobie si účtuje penále z nedoplatku na poisťnom.

Z uvedeného dôvodu preto namieta rozhodnutie súdu, kde sa uvádza, že odvod poisťného za obdobie 06/2012 vo výške 35.702,79 Eur bol s lehotou splatnosti 2.7.2012 a poisťné za obdobie 07/2012 vo výške 29.766,11 Eur bolo v lehote splatnosti do 31.7.2012.

Poistné za bežný mesiac môže byť splatné najskôr vo výplatnom termíne spoločnosti (v súdnom spise sa uvádza, že výplatný termín spoločnosti bol a mzdy sa vyplácali za bežný mesiac približne v polovici nasledujúceho mesiaca). Splatnosť poistného nastala posledný deň výplaty miezd za príslušný mesiac, najneskôr v posledný deň posledných výplat, ak sa výplaty vyplácali postupne v priebehu nasledujúceho mesiaca s ohľadom na finančné zdroje spoločnosti, ale najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktoré sa poistné platí, a to bez ohľadu na to, či boli mzdy vyplatené celkom alebo nie. Nedoplatok na poistnom za mesiac 06/2012 vznikol najneskôr 31.7.2012 a nedoplatok na poistnom za mesiac 07/2012 vznikol najneskôr 31.8.2012. Nedoplatok na poistnom nemohol vzniknúť dátumom zúčtovania miezd, ale iba dátumu výplaty miezd v nasledujúcom období po zúčtovaní miezd a najneskôr posledným dňom nasledujúceho mesiaca. Z uvedeného dôvodu preto namietal postup znalkyne F. S., ktorá nedoplatok poistného vypočítavala vždy iba ku dňu, kedy došlo k skutočnej výplате miezd, a to bez ohľadu na výplatný termín spoločnosti a na to, za aké obdobie bola mzda doplácaná, či bola vyplácaná čiastočne, či sa jednalo o celú mzdu alebo jej doplatok. Doplatok mzdy po poslednej lehote splatnosti poistného nemal vplyv na nedoplatok poistného v zmysle zákona o nemocenskom poistení.

Z dôvodu ustálenia názoru na postup znalkyne F. S. požadoval, aby súd ustanovil znalca alebo znaleckú organizáciu k vyhotoveniu kontrolného posudku v znaleckom dokazovaní. Súd tento návrh odmietol s odôvodnením, že nie je potrebný s ohľadom na znalecké dokazovanie v reštrukturalizačnom konaní.

Obžalovaný F. Z. Z. ďalej uviedol, že kontrolný posudok by ustálil názor na výklad kumulácie záväzkov poistných fondov a právne postavenie záväzkov z odvodov poistných fondov organizačnej zložky zriadenej v ČR, ktoré neboli zohľadnené v znaleckom dokazovaní znalkyne F. S., čo všetci obvinení namietali od počiatku trestného stíhania.

Z vyššie uvedených dôvodov obžalovaný F. Z. Z. vyjadril nesúhlas s rozhodnutím súdu, v ktorom sa uvádza, že sumy zrazeného poistného boli použité neoprávnene na iný účel. V znaleckom dokazovaní neboli predložené dôkazy o hodnotení finančnej situácie spoločnosti, na aký účel boli finančné prostriedky použité a či boli neoprávnene použité na iný účel. Súd v rozsudku uvádza, že obžalovaný vo väčšom rozsahu zadržal a neodviedli splatné poistné na sociálne poistenie, ktoré zrazili podľa zákona, v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

Predmetom znaleckého dokazovania nebola skutočnosť, či spoločnosť mala alebo nemala dostatok finančných prostriedkov na bežnú hospodársku činnosť a na aký účel boli použité finančné zdroje spoločnosti. Spoločnosť bola auditovaná, bola v kríze, vykazovala stratu a mínusové vlastné imanie, mala viac veriteľov rovnakého postavenia. Nie je namieste konštatovanie, že aj keď bola v strate, mala finančné zdroje na vykrytie záväzkov z poistných fondov.

Reštrukturalizačný posudok podaný Z. A. bol predložený v stave majetku a záväzkov ku dňu 31.12.2012 a obdobie znaleckého dokazovania a posudzovania nedoplatkov na poistnom sa týkalo 2. polroka 2012.

Obžalovaný F. Z. Z. záverom uviedol, že súd nesprávne postupoval, keď odmietol požiadavku o pribratie ďalšieho znalca z dôvodu, že bol vypracovaný posudok k reštrukturalizačnému konaniu, ktorý však nezahŕňal obdobie, ktoré bolo predmetom znaleckého dokazovania. Práve v období na začiatku 2. polroka 2012 sa dostala spoločnosť do finančných ťažkostí, čo sa prejavilo na finančnej situácii spoločnosti, predĺžením spoločnosti s významným vplyvom na platenie odvodov do poistných fondov, čo neskôr vyústilo do reštrukturalizačného konania.

Finančná situácia v spoločnosti v polovici roka 2012 nebola predmetom skúmania ani znaleckého dokazovania. Z uvedeného posudku nie je možné potvrdiť ani vyvrátiť konštatovanie súdu, že zadržaním a neodvedením splatného poistného bol naplnený úmysel zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech a že sumy zrazeného poistného boli použité neoprávnene na iný účel.

Z tohto dôvodu preto bol namietaný postup v znaleckom dokazovaní F. S., v ktorom nebola zohľadnená skutočnosť použitia finančných prostriedkov na nevyhnutné prevádzkové náklady k udržaniu nevyhnutného chodu spoločnosti (platby za energie, nákup materiálu), bez ktorých by bola

spoločnosť upadla do krachu. Znalčka pri znaleckom dokazovaní uviedla, že finančné prostriedky neboli použité v overovanom období neúčelne, ale nevyužila možnosť na túto skutočnosť poukázať v časti ostatných významných skutočností, ktoré by mali vplyv na závery v znaleckom dokazovaní.

Zadávateľ otázok vyšetrovateľ, nemohol mať v čase položenia otázok vedomosti o finančnej situácii spoločnosti a finančných nárokoch na pokrytie nevyhnutnej prevádzkovej činnosti spoločnosti bez vplyvu na úplne zastavenie podnikateľských aktivít.

Znalčka F. S. uviedla, že strata spoločnosti nemá vplyv na finančný tok. Avšak vykazovanie mínusového vlastného imania poukazuje na skutočnosť, že spoločnosť bola v predĺžení a jej majetok nepokrýval záväzky v overovanom období. V znaleckom dokazovaní bolo potrebné zhodnotiť komplexne finančnú situáciu za overované obdobie s poukázaním na dôvody, ktoré viedli k danému stavu, k zhodnoteniu finančnej situácie spoločnosti ako celku so zohľadnením špecifického predmetu podnikania a posúdením činností v jednotlivých segmentoch, so zohľadnením kumulácie záväzkov rovnakého druhu a posúdením finančnej situácie v spoločnosti za overované obdobie. Na túto skutočnosť upozornila znalčka F. K. v znaleckom posudku. Znalčka F. S. uviedla, že toto nebolo predmetom znaleckého dokazovania, že by sa odklonila od otázok, ktoré jej boli položené.

Vzhľadom na vyššie uvedené obžalovaný F. Z. Z. znova poukázal, že podmienkou trestnej zodpovednosti v súvislosti so žalovanými trestnými činmi, je preukázanie, že spoločnosť mala k dispozícii potrebné finančné prostriedky, ktoré ale neodviedla do príslušného fondu. Je potrebné pritom preukázať, že príslušné zákonom ustanovené čiastky z hrubej mzdy svojich zamestnancov skutočne zrazil a v rozpore so zákonom ich neodviedol určeným príjemcom. Táto skutočnosť musí byť v trestnom konaní spoľahlivo preukázaná a je preto potrebné, aby orgány činné v trestnom konaní zistili všetky okolnosti pre posúdenie otázky, či obvinený reálne disponoval finančnými prostriedkami, z ktorých by mohol zákonné platby odvádzať.

Obžalovaný F. Z. Z. preto uviedol, že tieto skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie trestnej zodpovednosti neboli spoľahlivo preukázané a takéto nesprávne zistenie skutkového stavu viedlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci.

Obžalovaný F. Z. Z. preto navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok z dôvodov § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) Tr. poriadku zrušil a vec vrátil v zmysle § 322 ods. 1 Tr. poriadku okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie alternatívne aby, sám vo veci rozhodol tak, že ho spod obžaloby oslobodí podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku.

Na podklade odvolania obžalovaného F. Z. Z. krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Preskúmaním napadnutého rozsudku a konania mu predchádzajúceho odvolací súd zistil, že okresný prokurátor Spišská Nová Ves na vecne a miestne príslušnom súde dňa 8.4.2014 podal obžalobu pod sp.zn. 1Pv/275/13/8810-27, a to na obvinených F. Z. X., F. Z. Z. M. F. S. E..

Okresný súd Spišská Nová Ves po prijatí obžaloby vykonal rozsiahle dokazovanie, výsledkom ktorého bolo vyhlásenie rozsudku dňa 14. marca 2018 pod sp.zn. 3T/93/2014, ktorým uznal obžalovaných F. Z. J. X., F. Z. Z. M. F. S. E. za vinných tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti skutkovej vety napadnutého rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie len obžalovaný F. Z. Z. a vyššie uvádzaný rozsudok okresného súdu ohľadne obžalovaného F. Z. X. M. F. S. E. nadobudol právoplatnosť dňa 30.3.2018.

Vzhľadom na podané odvolanie len obžalovaného F. Z. Z., odvolací súd v súlade s platnou právnou úpravou napadnutý rozsudok preskúmal len ohľadne jeho osoby, a to v rozsahu argumentov uvádzaných v písomných dôvodoch odvolania.

Skôr ako odvolací súd bude jednotlivito poukazovať na jednotlivé argumenty obžalovaného uvádzané v jeho odvolaní, považuje za nutné zdôrazniť, že žalovaný zločin neodvedenia dane a poistného v zmysle ustanovenia § 277 ods.1, 3 Tr.zák., resp. zločin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods.1, 3 Tr.zák. vyžaduje na naplnenie zákonných znakov tak, ako na to poukázal v konečnom návrhu aj intervenujúci prokurátor na verejnom zasadnutí, že z konštrukcie vyššie uvádzaných skutkových podstát nepochybne vyplýva, že zákonodarca mal v prvom rade na zreteli prioritu daňovej povinnosti a odvodovej povinnosti povinnej osoby voči štátu.

Argument obžalovaného F. Z. Z., že na podklade výsledkov vykonaného dokazovania nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, aby v čase plnenia odvodovej, resp. daňovej povinnosti bola mala firma, v ktorej okrem iného bol aj on jedným z konateľov dostatok finančných prostriedkov na splnenie si vyššie uvádzaných povinností, odvolací súd považuje za nutné zdôrazniť tak, ako na to v dôvodoch napadnutého rozsudku poukázal súd prvého stupňa, že v zmysle zákona o účtovníctve účtovná jednotka - W., N..V..Q.. bola povinná viesť účtovníctvo a zostavovať účtovnú závierku za účtovnú jednotku ako celok. To znamená, že všetok majetok, ktorý mala organizačná zložka je majetkom materskej spoločnosti vzhľadom k tomu, že v zmysle zákona o účtovníctve sa uvažuje iba s účtovnou jednotkou ako celkom. Tieto údaje z organizačnej jednotky sa v účtovníctve prenášajú aj do účtovnej závierky. Organizačná zložka nemá vlastnú právnu subjektivitu. Vzhľadom k týmto skutočnostiam aj odvolací súd považoval za majetok materskej spoločnosti finančné prostriedky, ktoré boli v organizačnej zložke. Obranu obžalovaných v tomto smere nemohol súd akceptovať, nevynímajúc ani tvrdenia, že presun finančných prostriedkov v prospech materskej spoločnosti by bol obťažný.

V tomto smere odvolací súd poukazuje na výpoveď svedka F. G. G., ktorý potvrdil, že v posudzovanom období dochádzalo k presunom finančných prostriedkov na materskú zložku, a teda logicky za účelom ich použitia, pričom v tomto období bola organizačná zložka aj v pomerne dobrej ekonomickej situácii. Nebolo preto možné akceptovať tvrdenia obžalovaných, vrátane obhajoby obžalovaného F. Z. Z., ktoré uvádzali na svoju obhajobu, a to vzhľadom na právnu stránku veci vychádzajúc zo zákona o účtovníctve.

Preto aj odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa súd za správne považoval postupy znalkyne F. L. S., ktorá zohľadnila aj finančné prostriedky organizačnej zložky v súvislosti s platením odvodov a poistného materskou zložkou. Súd sa nestotožnil teda s výkladom obžalovaných, vrátane obžalovaného F. Z. Z., že materská spoločnosť nemohla použiť finančné prostriedky organizačnej zložky, pričom táto jej platila iba režijné náklady v súvislosti s vedením účtovníctva materskou spoločnosťou. Logika veci spočíva totiž v tom, že aj organizačná zložka sa zriaďuje za účelom vytvárania zisku, ktoré môžu byť použité aj pre potreby materskej spoločnosti, ktorá pôsobí na území iného štátu.

Z výpovede obžalovaných, vrátane obhajoby obžalovaného F. Z. Z. bolo dokázané, že práve oni ako konatelia spoločnosti sa dohodli, že vznikne medzi nimi navzájom dohoda o použití finančných prostriedkov. Takto sa spoločne rozhodli, že nebudú odvádzať predmetné odvody a platiť poistné, hoci ako potvrdil najmä teraz už odsúdený F. Z. X. o existencii vedeli, keďže boli na to upozorňovaní najmä účtovníčkou. Podľa písomných dokladov, ktoré predložil F. Z. X., ako aj z výpovede všetkých troch obžalovaných vyplynulo, že uprednostnili úhradu záväzkov týkajúcich sa zabezpečenia chodu spoločnosti, na rozdiel od záväzkov, ktoré im vyplynuli v prospech N. K., K. N. J. I., ktorý záväzok mali a boli povinní uhradiť prednostne.

Povinnosť platiť odvody a poistné v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení bola zákonnou povinnosťou, ktorú obžalovaní museli plniť. V danom prípade im nebolo dané na výber, či budú uhrádzať odvody, platiť poistné alebo prednostne uhrádzať náklady spoločnosti a záväzky. Tejto povinnosti ich nezभावoval ani fakt, že spoločnosť bola predĺžená, t.j. záväzky prevyšovali pohľadávky, čo bolo dokázané najmä tzv. reštrukturalizačným posudkom, ktorý bol podkladom pre schválenie reštrukturalizácie spoločnosti súdom v príslušnom konaní.

V trestnom konaní preto nenastali žiadne pochybnosti, že obžalovaní boli povinní a mali platiť svoje zákonné povinnosti, a nie hradiť prednostne iné záväzky, hoci aj slúžiace pre potreby spoločnosti. Aj v tomto smere bola preto obrana obžalovaných, vrátane obhajoby obžalovaného F. Z. Z. pre súd neakceptovateľná.

Z vykonaného dokazovania preto vyplynulo, že v posudzovanom období napriek tomu, že spoločnosť mala dostatok finančných prostriedkov na odvody a poistné, túto zákonnú povinnosť vyplývajúcu obžalovaným z ustanovenia § 141 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a § 143 ods. 2 toho istého zákona si neplnila z rozhodnutia obžalovaných, pričom finančné prostriedky použili na iný účel, a to na hradenie iných záväzkov spoločnosti.

V tomto smere aj odvolací súd považuje za nutné poukázať, že v zmysle právnej praxe je podnikateľský subjekt, teda jeho štatutárni zástupcovia sú povinní organizovať svoju činnosť tak, aby došlo k pomernému uspokojeniu záväzkov, v danom prípade, aby došlo aj k uspokojeniu záväzkov v prospech N. K., K. N. J. I..

Až v štádiu hlavného pojednávania predložil súdu obhajca obžalovaných znalecký posudok znalkyne z odboru ekonomika a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo, personalistika F. I. K. č. X/XXXX, na obsah ktorého ju následne na hlavnom pojednávaní aj vypočul. Znalčka v posudku a aj vo výpovedi potvrdila, že jej úlohou bolo vyjadriť sa k správnosti záverov znaleckého posudku F. L. S.. Znalčka F. I. K. uviedla, že znalčka F. L. S. nezhodnotila v znaleckom posudku výstupy údajov účtovníctva v členení podľa segmentov materskej spoločnosti a osobitne za účtovný okruh segmentu organizačnej zložky na území ČR. Účtovná uzávierka spoločnosti W. bola overená auditorskou spoločnosťou, kde za účtovné obdobie roku 2012 vykázala stratu vo výške -1.589.098,- € a záporné imanie vo výške -1.330.266,- €, a to ku dňu 2.5.2013. Účtovná závierka ku dňu 31.12.2012 zobrazuje pravdivý verný obraz finančnej situácie spoločnosti. Ďalej poukázala na to, že v pôvodnom posudku do výpočtov neboli zahrnuté zostatky záväzkov voči veriteľom rovnakého postavenia, osobitne za jednotlivé segmenty, a to najmä pokiaľ išlo o záväzky veriteľov rovnakého postavenia na území Českej republiky. Do výpočtu znaleckého dokazovania neboli zahrnuté záväzky z miezd, cestovných náhrad, odvodov dane zo mzdy za zamestnancov organizačnej zložky. Tieto bolo potrebné zahrnúť do výpočtov znaleckého dokazovania, keďže v rámci toho bol do finančných zdrojov zahrnutý aj finančný zdroj - bežný účet organizačnej zložky zriadený výlučne pre finančné potreby organizačnej zložky na území ČR. V znaleckom posudku nebola zohľadnená potreba finančných prostriedkov nevyhnutných na udržanie bežného chodu podnikateľskej činnosti spoločnosti, absentuje posúdenie a rozbor hospodárskeho výsledku spoločnosti. V období roka 2012 organizačná zložka vykazovala nedoplatky na poistných fondoch za jednotlivé kalendárne mesiace roka 2012. Každým jednotlivou nezaplateným mesačným dlžným poistným sa suma nedoplatku na poistnom kumulovala, pričom výpočet povinnosti platenia nedoplatkov poistného v porovnaní s finančnými zdrojmi spoločnosti v znaleckom dokazovaní nezohľadňuje kumuláciu nedoplatkov na poistnom neuhradených spoločnosťou za predchádzajúce obdobia. Spoločnosť pritom vykázala tieto kumulované nedoplatky v jednotlivých mesiacoch roku 2012 uvedených v hlavnej knihe spoločnosti. Preto bolo potrebné porovnať finančné zdroje spoločnosti s kumulovanými nedoplatkami na poistných fondoch a do nedoplatkov zahrnúť aj rovnaké záväzky z titulu zamestnávania za zamestnancov organizačnej zložky. Nezahrnutím týchto odvodov bol vyčíslený prebytok finančných prostriedkov nad záväzkami.

Ďalej znalčka F. I. K. poukázala na to, že v súvislosti s reštrukturalizáciou a obmedzeniami ohľadom splácania záväzkov z predchádzajúceho obdobia, úhrada záväzkov, ktoré vznikli pred obdobím vstupu reštrukturalizácie nemala byť predmetom znaleckého dokazovania. Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné potvrdiť skutočnosť, že spoločnosť disponovala v overovanom období dostatočným objemom finančných prostriedkov na úhradu svojich záväzkov tak, ako to bolo konštatované v pôvodnom posudku F. L. S..

Poukazujúc na vyššie uvedené odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s argumentmi uvádzanými v písomných dôvodoch napadnutého rozsudku, a pokiaľ sa jedná o znalecký posudok vypracovaný na požiadanie obžalovaných znalčkou F. I. K., považuje aj odvolací súd za nutné zdôrazniť, hoci tento posudok bol vypracovaný na požiadanie obžalovaných, ani zo záverov tohto posudku nevyplýva jednoznačný záver, aby obžalovaný F. Z. Z., resp. teraz už právoplatne odsúdený F. Z. X. M. F. S. E. v čase plnenia si svojej odvodovej povinnosti, resp. daňovej povinnosti tak, ako im to bolo uložené vo výroku napadnutého rozsudku, aby ich firma N. W., N. N. V. Q., P. H. X, N. N. J. I., resp. od 8.3.2013 so sídlom Č. Č. XX, K.), F.: XX XXX XXX nedisponovala dostatočným množstvom finančných prostriedkov, a aby v lehote splatnosti poistného pre N. K., K. N. J. I. nemohla ani v jednom mesiaci žalovaného obdobia zaplatiť poistné na sociálne poistenie.

V podrobnostiach odvolací súd znova zdôrazňuje a poukazuje na veľmi podrobné dôvody uvádzané v napadnutom rozsudku, ktoré si v celom rozsahu osvojuje a ničím viac nedopĺňa.

Okresný súd nepochybil ani vo výroku o uloženom treste, pokiaľ obžalovanému F. Z. Z., vzhľadom na odstup času, ktorý uplynul do momentu rozhodovania o vine a treste, keď pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu aplikoval ustanovenia § 39 ods.1 Tr.zák. a uložil nielen obžalovanému F. Z. Z., ale aj už teraz odsúdeným F. Z. X. M. F. S. E. tresty pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu, ktorých výkon im bol podmiennečne odložený, a to u obžalovaného F. Z. Z. na dobu jedného roka.

Z vyššie uvádzaných dôvodov preto odvolací súd odvolanie obžalovaného F. Z. Z. ako nedôvodné zamietol.

Záverom krajský súd zároveň považuje za nutné uviesť, že v prípade pokiaľ obžalovaný F. Z. Z., resp. aj iní konatelia firmy W., N. N.V.Q., Č. Č. XX, K., ak by aj naďalej si neplnili svoje povinnosti voči sociálnej poisťovni, nie je vylúčené, že toto konanie môže byť opätovným predmetom trestného stíhania a prípadného následného postihu zo strany štátu, t.j. súdu, pokiaľ sa preukáže naplnenie všetkých znakov prípadného ich ďalšieho protiprávneho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.